

WILLEM VRANCKENZ, zn. van Vranck Joostenz en Grietgen Willemsdr (zie **IIIb**), bouwman in de Westabtpolder onder Kethel, schepen, overl. eind 1605

tr.

CLAESGEN GERRITSDR, van Beukelsdijk, dr. van Gerrit Jansz en Marijngen Claesdr.¹

Kinderen:

1. Ijsbrant, geb. ca. 1594, volgt **Va**
2. Jan, geb. ca. 1595, volgt **Vb**
3. Grietgen, geb. ca. 1598, woont te Hillegersberg, overl. ca. 1672,² tr.³ Claes Dircksz Roscam, zn. van Dirck Claessen Roscam en Betgen Jans⁴
4. Vranck, geb. ca. 1603, volgt **Vc**

Claesgen hertrouwt Louris Gerrits van Noorden. Uit dat huwelijk worden twee zoons geboren, te weten:⁵

- Gerrit Lourisz van Noorden
- Pieter Lourisz van Noorden.⁶

Louris Gerritsz van Noorden hertrouwt later met Haesge Cornelis Vlieger en in 1662 nogmaals met Aeltge Pietersdr, weduwe van Claes Jacobsz Berckhout⁷

Op 3.5.1604 verkoopt Willem Vranckenz, wonende in de Kethelpolder

- 3 morgen land, gemeen gelegen met Cornelis Bonefaesz in een kamp van 6 morgen, in de Westabtpolder onder Kethel, grenzend aan
 - oost de kinderen van Adriaen Duijst
 - zuid de koper
 - west Cornelis Bonefaesz
 - noord Gerrit Jansz Delff, Cornelis Bonefaesz en de kinderen van Adriaen Duijst,en belast met een hoofdsom van f 400, voor f 601 aan Pleun Pleunsz, te betalen in drie termijnen.⁸

Op 28.9.1605 is er een dispuut voor het gerecht van Kethel tussen de nagelaten dochter van Dirck Gerritsz enerzijds en de weduwe van Arijen Gerritsz anderzijds. Dirck en Arijen blijken tijdens hun leven gewoond te hebben in de polder op de woning waar tegenwoordig Willem Vranckenzs poseuseur van is.⁹

¹ Oud rechterlijk archief Zegwaard, inv. nr. 44, f. 148.

² Oud rechterlijk archief Hillegersberg, inv. nr. 1825, f. 44, 5.5.1672, boedelscheiding.

³ Oud notarieel archief Delft, inv. nr. 1620, f. 75v.

⁴ Oud rechterlijk archief Hillegersberg, inv. nr. 1824, f. 14.

⁵ Zie o.a. Oud notarieel archief Schiedam, inv. nr. 762, f. 283.

⁶ Een dochter van Pieter Lourisz van Noorden trouwt later met een Van Rijt uit een andere tak, zie onder **VIn**.

⁷ Zie o.a. Oud notarieel archief Schiedam, inv. nr. 778, f. 229 en inv. nr. 761, f. 149 en f. 337.

⁸ Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 91, f. 39, bewerking A. van der Tuijn.

⁹ Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 84, Dingboek, f. 21v, bewerking A. van der Tuijn.

De kerkrekeningen van Kethel maken in het jaar 1605 melding van de ontvangst van f 6 voor het graf van Willem Vrancken.¹⁰

In april 1606 vraagt Claesge Gerritsdr, weduwe van Willem Vranckensz in levenschepen van Kethel, wonende in de Westabtpolder, van het gerecht te Kethel ‘boelhout’ voor haarzelf en haar 4 weeskinderen, te weten Isbrant 12 jaar, Jan 10 jaar, Grietgen 7 jaar en Vranck 2 jaar.¹¹

Op 23.2.1608 regelt Louris Gerritsz gehuwd met Claesgen Gerritsdr, de weduwe van Willem Vranckensz, samen met de ooms en voogden Cornelis en Joost Vranckensz, de vaderlijke nalatenschap van de nagelaten weeskinderen. Het gaat om Ijsbrant 13 jaar, Jan 12 jaar, Grietgen 9 jaar en Vranckgen 4 jaar. De weduwe zal de kinderen onderhouden en alimenteren tot hun 18e, ze leren lezen en schrijven, en de dochter leren naaien. Bij het bereiken van de meerderjarigheid zal ze ieder f 175 uitreiken en bij huwelijk een bruidstuk van f 100. Zij verzekert dit op

- 27 morgen wei- en teelland, mitsgaders huis, schuur, berg en geboomte in de Westabtpolder onder Kethel, waaronder 9 en 1½ morgen geestelijk land. De weduwe behoudt de gehele boedel met huis, berg en geboomte.¹²

Op 14.3.1611 kopen Louris Gerritsz in de Kethelpolder en Claes Dammisz te Schiedam, beiden voor de helft

6 morgen land in de Oostabtpolder, grenzend aan
oost de watering
zuid Joris Corsz Post met bruikwaar
west Reijm Jorisdr weduwe van Jan Arijensz Post
noord Gerrit Jansz Delff,

van Jan Cornelisz Cruijsert, koopman te Schiedam voor f 2.160 contant.¹³

Er ontstaan echter problemen. Gooltgen Cornelisdr, de zus van de verkoper, is het blijkbaar niet eens met de vervreemding. Haar man Maerten Jorisz Coij gaat over tot naasting. Via het gerecht van Kethel gaat het perceel op 15.2.1612 naar hem. Wel moet hij Louris Gerritsz en Claes Dammisz de koopsom van f 2.160 plus de gemaakte onkosten van f 100 voor de verbetering van het land terugbetalen.¹⁴

In 1612 blijkt Louris Gerritsz Heilige Geestmeester van Kethel.¹⁵

Op 3.5.1612 verplicht Louris Gerritsz zich voor het gerecht van Kethel om het vaderlijk bewijs van Isbrant Willemsz te betalen. Op 20.6.1612 laat hij weten dat hij het vaderlijk bewijs, volgens de uitkoopbrief f 125, heeft opgelegd met de som van f 500. Louris Gerritsz heeft f 400 op interest genomen en Cornelis Vrancken f 100. Op 27.11.1613 betaalt Louris Gerritsz het vaderlijk bewijs van f 125 aan Jan Willemsz.¹⁶

¹⁰ J.H. Brakke, Kerkrekeningen van Kethel, *Ons Voorgeslacht*, jrg. 25, 1970, p. 35.

¹¹ Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 84, Dingboek, f. 26, bewerking A. van der Tuijn.

¹² Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 91, f. 93, bewerking A. van der Tuijn.

¹³ Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 91, f. 148, bewerking A. van der Tuijn.

¹⁴ Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 84, Dingboek, ff. 107, 108, 109v, 112v en 113v, bewerking A. van der Tuijn.

¹⁵ Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 84, Dingboek, ff. 107, 108, 109v, 112v en 113v, bewerking A. van der Tuijn.

¹⁶ Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 84, Dingboek, ff. 113v-114, bewerking A. van der Tuijn.

Op 22.6.1612 geeft Louris Gerrits, wonend in de Oostabtpolder, als echtgenoot van Claesgen Gerritsdr de weduwe van Willem Vrancken, een machtiging af. De secretaris van Schiedam moet bij de schepenbank van Wateringen laten vastleggen dat Cornelis Vrancken uit Naaldwijkerbroek inmiddels aan de verplichtingen voortvloeiend uit de aankoop van zijn boerderij uit de nalatenschap van zijn ouders heeft voldaan.¹⁷

Op 16.7.1614 doet het Hof van Holland uitspraak in een proces tussen Jacob Gerritsz enerzijds en de andere kinderen en erfgenamen van wijlen Gerrit Jansz, in zijn leven schout van Beukelsdijk. Het geschil gaat om de verdeling van de erfenis. Een van de kinderen is Claesgen Gerritsdr, voorheen echtgenote van Willem Vrancken, nu van Louris Gerritsz.¹⁸

Op 7.2.1646 dagen de regenten van het Leprozenhuis te Delft Louris Gerritsz van Noorden voor het gerecht van Kethel. Partijen hebben met elkaar gemeen

- 9 morgen land in de Oostabtpolder onder Kethel, in gebruik door Cornelisz Leendertsz, waarvan 3½ morgen (3 morgen 1 hond 19 roeden volgens een aantekening) toekomt aan het Leprozenhuis en 5½ morgen aan de gedaagde. De eisers willen de grond verkavelen. Op 10.4.1646 stemt het gerecht toe. Het gemeen gelegen land wordt verdeeld in 3 kavels, waarvan Louris Gerritsz het recht heeft er twee te loten. Het kavel van de eisers begint uit de Poldervaart op naar de Schie toe.¹⁹

Op 11.1.1650 maakt Haesge Cornelis Vlieger, huisvrouw van Louris Gerritsz van Noorden, wonende in het ambacht Kethel, haar testament. Daarin vermaakt zij f 100 aan haar petekind Grietje Jansdr Pols en benoemt ze haar broers en zusters en hun descendentes tot haar erfgenamen. Een van de getuigen is Vranck Willemse van Rijt.²⁰

Op 10.2.1662 is Haesge Cornelis Vlieger, gehuwd met Louris Gerritsz van Noorden, wonende in de Westabtpolder onder Kethel, ziek. Ze bepaalt dat haar man na haar overlijden

- haar gerechte helft in een woning met ca. 11 morgen land in de Oostabtpolder, verhuurd aan Jacob Ariens, mag behouden voor (de helft van) de oorspronkelijke koopprijs.

Verder bepaalt ze dat het contract van 11.12.1647 voor notaris Cornelis Nieupoort te Schiedam, door haar en haar man gemaakt met Pieter Lourisz van Noorden, in alle opzichten zal worden nageleefd.²¹

Op 10.5.1662 maakt Louris Gerritsz van Noorden, weduwnaar van Haesge Cornelis Vlieger, de inventaris op van de boedel die zij in het gemeen bezeten hebben. Deze omvat

¹⁷ Oud rechterlijk archief Schiedam, inv. nr. 602, f. 222.

¹⁸ Archief Hof van Holland, inv. nr. 633, akte 113.

¹⁹ Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 84, Dingboek, f. 109, bewerking A. van der Tuijn.

²⁰ Oud notarieel archief Schiedam, inv. nr. 776, notaris Jacob Bollaert, f. 163.

²¹ Oud notarieel archief Schiedam, inv. nr. 778, notaris Jacob Bollaert, f. 229.

- een woning, bestaande uit huis, bijhuis, schuur, berg en geboomte in de Oostabtpolder onder Kethel, met 11 morgen 29 roeden land, verhuurd aan Jacob Arijens, koopsom f 8.274-14,
- 16 morgen in de Westabtpolder onder Kethel, verhuurd aan Pieter Lourisz van Noort, aan wie de overledene haar gerechte helft heeft verkocht om na haar dood door haar erfgenamen overgedragen te worden, voor f 900 per morgen, totale waarde f 14.400.

De totale boedel heeft een netto waarde van f 27.644-13, waarvan aan de erfgenamen van Haesje de helft toekomt ad f 13.822-6-8.²²

Op dezelfde dag verlenen de erfgenamen van Haesge Cornelis Vlieger acte van procuratie aan Claes Cornelisz Vlieger en Gerrit Lourisz van Noorden, de executeurs van haar testament, om uit hun naam voor het gerecht van het dorp en ambacht Kethel twee transporten te verzorgen, te weten

aan Louris Gerritsz van Noorden voor f 4.137-7

- de gerechte helft van een woning met 11 morgen 29 roeden land in de Oostabtpolder onder Kethel, die Louris met meer partijen staande huwelijk met Haesge heeft gekocht van de erfgenamen van Hugo Lucasse van der Dusse, en die Louris van Haesge mag behouden tegen de kooprijs,

en aan Pieter Lourisz van Noorden voor f 7.200

- de gerechte helft van 16 morgen aan en achter de woning en landerijen van Pieter in de Westabtpolder, volgens de koopcedule van 11.12.1647.²³

Op 2.6.1662 maakt Louris Gerritsz van Noorden, wonende in de Kethelpolder in het ambacht Kethel, zijn testament. Hij benoemt tot erfgenamen zijn twee zonen, Gerrit en Pieter Lourisz van Noorden, of hun representanten. Voorwaarde is dat Gerrit in aftrek van zijn erfportie de woning met 11 morgen 29 roeden land in de Oostabtpolder verkrijgt, nu verhuurd aan Cornelis Pouwels (inclusief 8 hond bruikwaar). Pieter krijgt zijn andere land, te weten de helft van 16 morgen land in en aan Pieters woning in de Westabtpolder. Mocht het erfdeel van Gerrit groter blijken dan dat van Pieter, dan moet het meerdere worden opgevat als prelegaat aan Gerrit. Als een van de twee zonen zich verzet tegen deze beschikkingen, dan vervalt hij in de legitieme portie. Tot voogd wordt benoemd Vranck Willemsz van Rijt.

Op 11.5.1663 laat Louris Gerrits van Noorden nogmaals zijn testament vastleggen. Qua strekking is er geen verschil. Hij voegt er alleen nog expliciet aan toe dat Pieter zich zou kunnen beroepen op de acte van 11.12.1647 van Louris en zijn toenmalige huisvrouw voor notaris Cornelis Nieupoort met de stelling dat hij de helft van de 16 morgen land reeds gekocht heeft voor f 900 per morgen. Alsdan mag Pieter de kooppenningen tot zich trekken als zijn erfdeel.²⁴

Op 13.10.1662 compareren Louris Gerritsz van Noorden, wonende in de Kethelpolder, geassisteerd met zijn zoon Gerrit Lourisz van Noorden, ter ene zijde, en Aeltge Pietersdr, weduwe van Claes Jacobsz Berckhout, wonende in de Kethelpolder, toekomstige bruid, geassisteerd met haar zoon Pieter Claesz Berckhout en haar zwager Arijen Jaspersz Alenburg, ter andere zijde, tot het sluiten van huwelijkse voorwaarden. Ieder behoudt zijn eigen goederen, er zal geen gemeenschap van

²² Oud notarieel archief Schiedam, inv. nr. 769, notaris Maarten Kouwenhoven, f. 473.

²³ Oud notarieel archief Schiedam, inv. nr. 761, notaris Maarten Kouwenhoven, f. 149.

²⁴ Oud notarieel archief Schiedam, inv. nr. 761, resp. f. 165 en 621.

goederen zijn. Het huishouden zal worden betaald uit de goederen van Louris. Als de bruid als eerste overlijdt, komen haar doodschulden ten laste van haar goederen. Als de bruidegom als eerste overlijdt, krijgt de bruid uit zijn goederen f 300.²⁵

Op 11.4.1663 laten de gezamenlijke erfgenamen van Haesje Cornelisdr Vlieger, die huisvrouw was van Louris Gerritsz van Noorden, weten dat Haesje bij notariële akte voor Cornelis Nieupoort aan Pieter Lourisz van Noorden had verkocht

- de helft van 16 morgen land in de Westabspolder, bestaande uit de navolgende percelen, te weten
 - 2 morgen 2 hond land, grenzend aan
 - noord de Kerklaan of buitenwater
 - zuid de voornoemde Pieter Lourisz
 - strekkende uit de polderwatering west op tot aan de volgende 3 morgen 1 hond land,
 - 3 morgen 1 hond, grenzend als voor, strekkend van de voornoemde 2 morgen 2 hond tot in de Poldervaart,
 - 5 morgen 2 hond 40 roeden land, grenzend aan
 - noord de vorige 2 percelen
 - zuid Pieter Lourisz voornoemd en het Gasthuis te Delft,
 - strekkende van de voornoemde 2 morgen 2 hond tot in de Poldervaart,
 - ½ morgen, grenzend aan
 - oost de Slimme watering
 - zuid jonkheer van Alckemade
 - west de Poldervaart,
 - noord de erfgenamen van Gerrit Dircxz Peurman,
 - 2 morgen 4 hond land, grenzend aan
 - west de kinderen van Pieter van Dijck
 - zuid Abraham van Kleef
 - oost de volgende partij
 - noord de advocaat Paets c.s.,
 - 1 morgen 5 hond 75 roeden land, grenzend aan
 - oost de kinderen van Pieter van Dijck
 - zuid de kinderen van secretaris Nieupoort
 - west de voornoemde 2 morgen 4 hond,
 - noord de advocaat Paets c.s.,

niet belast, voor een prijs van f 7.140 contant geld. De erfgenamen verzorgen nu het transport.²⁶

Uit de inscriptie op een van de grafstenen in de oude Dorpskerk van Kethel blijkt dat Louris Gerrits van Noorden aldaar is begraven. De inscriptie is helaas niet gedateerd.²⁷

Op 22.9.1666 verkoopt Gerrit Lourisz van Noorden, zoon en mede-erfgenaam van Louris Gerritsz van Noorden, aan zijn broer Pieter

- de helft van de helft van 6 percelen land, tezamen verongeld voor 16 morgen in de Westabspolder, waarvan de wederhelft aan Pieter is opgedragen door de

²⁵ Oud notarieel archief Schiedam, inv. nr. 761, f. 337.

²⁶ Oud rechterlijk archief Kethel, inv. nr. 92, Transportboek, f. 122.

²⁷ C. Hoek, Grabschriften in Zuid-Hollandse kerken niet beschreven door mr. P.C. Bloys van Treslong Prins, *Ons Voorgeslacht*, jrg. 23, 1968, p. 88.

- erfgenamen van Haesje Cornelisdr Vlieger en waarvan de andere helft van de helft aan Pieter toekomt als zoon en mede-erfgenaam van Louris Gerritsz,
- de helft van een woning, bestaande uit huis, bijhuis, schuur, berg en geboomte met ca. 11 morgen land in de Oostabtpolder, grenzend aan
 - noord Pieter van Kleeff te Schiedam
 - zuid Andries Ramp,streckende van de Polderweg oost op tot aan het land van het Caritaatshuis te Delft, op de kaart aangeduid met de letters A, B en C, met een kamp land, grenzend aan
 - noord het Fraterhuis te Delft
 - zuid Pieter van Kleeff,streckende van een andere kamp van het voornoemde Fraterhuis tot aan de dwarswatering, aangeduid met de letter E,
- niet belast, voldaan met f 9.500 contant geld bovenop de f 1.600 die de verkoper aan geld of effecten uit de gemene boedel van Louris Gerritsz ontvangen heeft.²⁸

²⁸ Oud rechterlijk archief Kethel, inv. nr. 92, Transportboek, f. 173v